

Bármikor légy kész az Úr számára!

Köszöntés: Bizonyáságul hívom ellenetek ma a mennyet és a földet, hogy az életet és a halált adtam előtökbe, az áldást és az átkot: válaszod azért az életet, hogy élhess mind te, mind a te magod; Hogy szeressed az Urat, a te Istenedet, és hogy hallgass az ő szavára, és ragaszkodjál hozzá; mert ő a te életed és a te életednek hosszúsága; hogy lakozzál azon a földön, amely felől megesküdt az Úr a te atyáidnak, Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak, hogy nekik adja azt. 5Móz 30:19-20.

Ige: „Voltak ott abban az időben néhányan, akik hírt hoztak neki azokról a galileaiakról, akiknek véréért Pilátus áldozatuk vérével elegyítette. Ő ezt felelte nekik: Azt gondoljátok, hogy ezek a galileaiak bűnösebbek voltak a többi galileainál, mivel ezeket kellett elszenvedniük? Azt mondom nektek, hogy semmiképpen, sőt inkább: ha meg nem tértek, ti is mindnyájan ugyanígy elvesztek. Vagy azt gondoljátok, hogy az a tizenhét, akire rádőlt a torony Silóamban, és megölte őket, bűnösebb volt Jeruzsálem minden lakójánál? Azt mondom nektek, hogy semmiképpen, sőt inkább: ha meg nem tértek, mindnyájan hasonlóképpen elvesztek.

És ezt a példázatot mondta: Egy embernek volt egy fügefája a szőlőjébe ültetve, és elment, hogy azon gyümölcsöt keressen, de nem talált. Azt mondta a vincellérnek: Íme, harmadik éve már, hogy idejárom gyümölcsöt keresni e fügefán, és nem találok. Vágd ki azért, miért is foglalná a földet hiába! Az pedig így válaszolt: Uram, hagyj békét neki még ebben az évben, míg köröskörül megkapálom és megrágyázom, hátha terem jövőre, ha pedig mégsem, akkor majd kivágod.” Lukács 13: 1-9.

Urunk éppen az utolsó idők jeleiről tanította a tanítványait. A vég egyik jele az lesz, hogy az emberek meghasonlanak egymással és pokollá teszik egymás életét. Ezt követően egy példázattal zárta mondanivalóját, ami így szól:

„Amikor pedig ellenségeddel a hatóság elé mégy, még az úton igyekezz megszabadulni tőle, hogy ne vigyen a bíró elé, és a bíró át ne adjon a börtönörnek, és a börtönőr a tömlöcbe ne vessen téged. Mondom neked, hogy ki nem jössz onnan, míg az utolsó fillért is meg nem adod.” Lk 12: 58-59.

Egyértelmű, hogy az ember a próbák között úgy érzékeli, hogy számára az már az utolsó idő, sőt olyan, mintha az ellenség hurcolná el őt a bíróhoz, sőt az ítéletvégrehajtáshoz vezető úton. Felvetődik a kérdés, hogy ilyenkor mi a teendő? Egyetlen teendő marad, megszabadulni [*ἀπαλλάσσω* (apallaszó)] és megbékülni¹, egyességre jutni az ellenfeleddel még a tárgyalás előtt. Hogyan történjen ez? Ki valójában az „ellenfeled”?

Ebben a pillanatban hírhozók álltak elő egy tragikus történettel, mely azokban a napokban történt meg, mintha versenyre akartak volna kelni Jézussal, hogy ki tud meghökkenőbb történettel előrukkolni. Beszámolójuk szerint Pilátus, a római helytartó, Jeruzsálemben áldozni ment embereket mérsároltatott le, éppen akkor amikor áldozatukat mutatták volna be, úgy, hogy az áldozatuk vére, összefolyt a sajátjukkal a templomudvaron, ahol az oltár volt. Azok közül, - állapította meg Jézus - senki nem gondolta, hogy olyan tragikus hirtelenséggel fog

¹ Azért, ha a te ajándéodat az oltárra viszed és ott megemlékezel arról, hogy a te atyádfiának valami panasz van ellened: Hagyd ott az oltár előtt a te ajándéodat, és menj el, előbb békélj meg [*διαλλάσσω* (diallasszó) 1) cserél, kicserél 2) megváltoztatja vkinek a hangulatát, kibékít] a te atyádfiával, és azután eljövén, vidd fel a te ajándéodat. Máté 5:23-24.

véget érni az élete. Hová jutott a világ, ha már az oltár szarvában² sem reménykedhetünk, sőt az Isten temploma is egy vesztőhely? Miért? - Tették fel a kérdést a megdöbben emberek.

A kérdezők a tett és következmény ok-okozati összefüggése felől szeretnék valamit hallani Jézustól. Ők a tragikus eseményt egyfelől a megölt emberek bűnei felől, vagy az Izrael sorsáról szóló prófétai jóvendölések felől közelíthették meg. Nem tudták eldönteni, azért haltak-e meg azok a galileaiak, mert a bűnük érte utol őket a Pilátus keze által, vagy a Római helytartó kegyetlenkedése már egy újabb próféták által megjövendölt zsidóüldözés kezdete, netán a világ végi gonosz tombolása?

A megkérdezett rabbi, a Jézus válasza válasza legalább annyira megdöbbenő, mint a Pilátus vérengzése. A felelet, amivel Jézus válaszol nekik egyáltalán nem olyan, amire a hozzá gyűlt emberek vártak.

Jézus érthetetlen párhuzamot tesz a jeruzsálemi vérengzés és egy korábbi Siloámban megtörtént szerencsétlenség között, ahol tizennyolc embert ölt meg egy összeomló torony. Az emberek megdöbbenhettek, amikor azt hallották, hogy nincs különbség az eldőlt torony és a római helytartó által elrendelt mérsárlás között. Mégis van hasonlóság: „Ha meg nem tértek hasonlóképpen vesztek el!”

Jézus kétszer is megfogalmazott figyelmeztetése minden valószínűség szerint Jeruzsálem teljes pusztulására és Izrael lemetszés általi elvetésére (Róm 11:15-23) utal. Lukács evangélista a tizenharmadik rész 35-ik versében fogalmazza meg.

A Jézus felelete a kérdezősködőknek a terméketlen fügefa példázata elmondásával lett teljes.

A példázat Jézusnak „midnyájan hasonlóképpen vesztek el” kijelentését teszi érthetővé. Mi ez a hasonlóság, amiben a látszólag Isten akarata felől érdeklődő, Jézust faggató emberek a Pilátus áldozataihoz és a Siloámbeli szerencsétlenségben meghalt emberekhez hasonlóak? Jézus előzőleg már elmondta, hogy miben nem különböznek azok, akik olyan szörnyű halállal haltak meg. Jézus szerint ők egyáltalán nem voltak bűnösebbek, mint a kérdezők, mint minden más galileai, vagy jeruzsálemi, tehát, mint ti, mégis elvesztek! A példázat által pedig azt mondja el Jézus, hogy mi a közös a megöltek és a meghaltak között, valamint közöttük és az élők között. A példázat egy közismert képből indul ki. Egy ember szőlőkertjében egy terméketlen fügefa foglalja a helyet. Ez a fafajta az ültetéstől számított harmadik évben terem. A Mózes törvénye szerint a terméstől számítva még három évig a fát „körülmetéletlenül” kellett hagyni, vagyis tilos volt megszedni.³ A gazda tehát a hatodik évben se talált a fán termést, pedig három éven át is kereste rajta és ez a három év keresés az Isten Fia Jézus Krisztus szolgálati ideje az Isten jókedvének, az elengedésnek az esztendeje volt! Az elengedés ideje alatt hirdette Jézus, hogy térjete meg, mert egészen közel jött hozzátok az Isten országa! Itt van az Isten jókedvének esztendeje, amikor meg akar kegyelmezni nektek, függetlenül, hogy mely bűnből és nyomorúságból menekültök hozzá!

A gazda, a vincellérje tanácsára azonban még egy évnyi türelmi időt enged, mert közbenjár a vincellér a fáért. Még ez esztendőben megkapalom és megtrágyázom, - mondta a vincellér, ha ezt követően sem lesz termés, akkor (...), ha ez az utolsó határidő is lejárt, a fa menthetetlen. Naptárilag ez az „egy év” Jézus halálát követően Kr. u. 70-ben ért véget, illetve teljeseedett be, amikor Izraelt a rómaiak letörölték a térképről.

A példázat fő üzenete a terméketlenség és a hozzá kapcsolódó kivágás ítélete. Jézus szerint nem az a gond, hogy Izrael fiai szerencsétlenségben, erőszak által meghalnak vagy betegségben

² Ha pedig valaki szándékosan tör a felebarátja ellen, hogy orvul megölje, az oltáromtól is vidd el azt a halálra. 2 Mózes 21: 13-14; 1Kir 1: 50; 1Kir 2:28-33; Vö.: 4Mózes 35: 11 és 5 Mózes 19: 1-3.

³ 3Mózes 19, 23

meghalnak, hanem az, hogy terméketlenül, gyümölcsök nélkül és megtérés nélkül vesznek el. A megtérés itt egészen mást, vagyis sokkal többet jelent, mint amit első hallással kihallani vélünk belőle.

Jézus rámutat arra, hogy az emberi cselekedet és következmény az Isten világában olyan szabály, amely alól Isten tehet kivételt és ezt csakis Krisztusban teheti meg, sőt meg is akarja tenni, hogy a bűnös ne vesszen el a vele közölt kegyelem által! A vétkes tett és büntetése, mint következmény nem automatikusan működik, mintha a galileaiak vagy a siloámiak pusztulása mögött az ő valamilyen bűnüket kellene keresni. De hiszen épp ez a probléma, hogy a Jézus által személyesen hirdetett evangélium, a szabadulásnak ez az örömhíre, az isten elengedésének és jókedvének esztendeje akkor és ott nem keríthette hatalmába az Isten népét. Izrael nem tért meg, nem tartott bűnbánatot, nem jutott el a Messiás megismerésére és befogadására, nevének segítségül hívására!

Tragikus, vagy véletlenszerű baleset okozta haláluk jel, hogy Galileától Siloámig, Júda egész területén, Izrael közösségében valamilyen egyetemes baj uralkodik: **a meg nem térés miatti terméketlenség bűne, ez pedig azonos a Messiás be nem fogadásának, az Isten Fia megvetésének a vétkével!** A megtérés tehát, amit Jézus kér számon nem egyéb, mint részesülni Krisztus halálából és feltámadásából, mert csak az Isten váltságában részesült nem vész el, ha meg kell is halnia! urunk mondja:

- „Én vagyok a feltámadás és az élet: aki hisz énbenem, ha meghal is, él; És aki csak él és hisz énbenem, soha meg nem hal. Hiszed-e ezt?” Ján 11:25-26.

A példázatban van egy személy, aki által Jézus üzen, és ez a vincellér. Üzenete egyértelmű: Ez az utolsó év, idő, nap és óra, hogy teremjen a fügefa, amely akkor Izrael egészét jelképezte, most azonban bennünket. A vég csak azért nem érkezett még el, mert a közbenjárás hatására a gyümölcsterméshez még van egy kevés idő, ami éppen a szóban forgó év, éppen véget érő nap, pontosabban a „most” szavunkkal kifejezhető alkalmas idő! Ismét leáll minden, üzletek és vállalkozások zárnak be, gyülekezési lehetőségünk sem lesz a terv szerint két hétig. Itt és most halljuk az Igét, közvetlenül és személyesen, élő közösségben, így tehát számunkra most van a megtérés ideje, az ő neve segítségül hívásának az ideje.

Jézus egy megelőző igeszakaszban arról beszél, hogy tüzet és meghasonlást hozott erre a világra,⁴itt pedig arról, hogy mint Izrael igazi főpapja, közbenjáró vincellérje türelmi időt kér. Bizony azok számára kér kegyelmi időt, akik éppen halják ezt az Igét! Számunkra kér időt!

E kettő feszültségében érthető az a szándéka, hogy mindent a végső rendeltetésére juttasson. A tűz, a meghasonlás, a kivágatás, minden munkálkodása, s végül közbenjárása, szóval minden az ember érdekében történik, hogy higgyen, megtérjen és teremjen.

Izrael nem ismerte fel a türelmi időt, amit Isten neki adott. Hiszen, mikor az Úr megsiratja Jeruzsálemet, vajha felismerted volna csak ezen az utolsó napon is a te meglátogatásodnak idejét (Luk 19:42), - mondta az Úr könnyek közt – amikor Jézus szemtől szembe, személyesen hirdette nekik az Isten elengedését, a megbocsátást és a megbékülést, de népe ezt nem ismerte fel, nem fogadta be! Krisztus után hetvenben Titusz légiói lerombolták a kiéheztetett Jeruzsálemet és megölték az ellenállókat. Ezzel megkezdődött Júda szétszórása a világban.

Hírek, - rosszabbnál rosszabbak - hozzánk is jönnek a világ minden részéről. Megdöbbenő szerencsétlenségekről, brutális vérengzésekről, háborúkról, népiirtásokról és a vírus járvány milliányi áldozatáról hallunk naponta depresszióba hajtó, vagy kétségbe ejtő beszámolókat. Már-már belefáradtunk a borzalmakba. Megszoktuk, nagyon hamar túl tesszük magunkat azon, hogy embertársainkkal mi történik. Mi már nem csinálunk az ilyen jellegű hírekből teológiai,

⁴ Lk 12, 49-53

de még lelkiismereti kérdést sem, mint akkor a tanítványok és a kíváncsiskodók. Nem arról szólnak a megmagyarázó narratívák, hogy az Úr nevét segítségül hívva meg kell térnünk, mert különben menthetetlenül elveszünk, teljesen más dolgokkal hitegetnek (...)! Nem kérdezzük, hogy mi a terve Istennek velünk. Legkevésbé merünk arra gondolni, hogy mi is hasonlóképpen fogunk elveszni.

Jézus üzenete egyértelmű. Emberek százezreinek, sőt millióinak naponkénti ilyen vagy olyan halála jel, amely arra hívja fel a figyelmünket, hogy az emberek világában valami egyetemes baj van és szörnyűséggé pusztít.

Az a tény, hogy a te életedet eddig megkímélték, nem miattad, hanem Közbenjáród miatt van, aki most is, ebben a pillanatban is közbenjár érted, közbenjár értem az Atyánál, hogy úgy hallgassuk az Igét, hogy ezt tudva hallgassuk. Ő, Isten Vincellérjeként figyelmeztet, megtisztít, körül-körül felás, megkapál és megrágyázva táplál, hogy teremj! Körül ás és megkapál, - mondja. Ez nagyon fájdalmas lehet, ha a családban baj, vagy tragédia történik. Akkor körül vagyunk ásva és kapálva. Nem bennünket és közvetlenül, de mégis nagyon közel hozzánk. Ezt pedig mindenki a saját bőrén érzi, nem kell magyaráznom. Körül kapál és utána megrágyáz, azaz táplál. A vincellér táplál, hogy termővé legyünk! A vincellér Jézus, ő pedig az Igével táplál. E tápláló Ige nélkül nincs termés! Igehallgatás és annak befogadása nélkül nem fogunk gyümölcsöt teremni, lehetetlen! És jó, ha mind ehhez közösséget is ad nekünk az Úr; kérjük is ezért Őt!

Ő nem akarja, hogy jó gyümölcsök nélkül, megtéretlen és bűnös kőszívvel állj majd egykor örökkévaló Gazdád színe elé.

Ma megkíméltté, bár nem vagy jobb azoknál, akik elvesztek, halljuk Jézus tanítását. Kérdezd őszintén Megkímélődet, hogy miért kegyelmezett meg neked? Indulj el ezzel a kérdéssel a megtérés, a megújulás, az újjászületés és a jó gyümölcsözés üdvös útján, amikor maga a bűnbánat már a gyümölcs.

Krisztusban bízva, bűnbánatot tartva tehát térj meg, légy bármikor kész az elmenetelre, - vonta le a végkövetkeztetést az Úr.

Bűnbánat, szembesülés az élet végességével, életben maradás és az Úrhoz való elmenetel vagy az elveszés, egymáshoz tartozó dolgok. Mivel Isten egyikünk elveszését sem akarja, bűnbánatra hív, és pedig arra a bűnbánatra, amelyik túlmutat a földi életen.

Az Úr jobbján szenvedő gonosz bűnbánata volt a földi életen túlra tekintő igaz megbánás. Tisztában volt azzal, hogy tiszta és őszinte bűnbánata és hitvallása nem fogja őt levenni a keresztről, sőt kínok közt fog hamarosan meghalni, mégis Krisztus kegyelméért esedezett, amit meg is kapott. Azt mondta neki Jézus, hogy még ma együtt leszünk a paradicsomban (Luk 23:40-43).

Sokan kimondatlanul is felteszik a kérdést, hogy miért böjtöljön, bánkódjon, vallja meg a bűneit, ha mindezzel már semmiben nem befolyásolja földi léte idejét, sőt az bármely pillanatban véget érhet? Ez azonban egy nagyon rossz kérdés. Ennek ellenára a köszöntésben ezt hallottuk:

- „ (...) válaszd azért az életet, hogy élhess mind te, mind a te magod; Hogy szeressed az Urat, a te Istenedet, és hogy hallgass az ő szavára, és ragaszkodjál hozzá; mert ő a te életed és a te életednek hosszúsága.” 5Mózes 30: 19-20.

Igen, van olyan bűnbánat, ami csak a földi életben reménykedik, amely állapotról Pál azt mondja, mindennél nyomorultabb, ha csak e földi létre nézve reménykedünk Krisztusban.⁵

⁵ Ha csak ebben az életben reménykedünk a Krisztusban, minden embernél nyomorultabbak vagyunk. 1Kor 15:19.

Valami sokkal többre van szükségünk, mint csupán erre az életre megbékülni az Istennel. Olyan megbékélésre és bizalomra van szükségünk, ami akkor is töretlen marad, ha maga az Úr Isten ölne is meg, olyan hit ez, amely az elveszés ellenére is bízunk, és ez **a Jézus hite**⁶. Az a hit ez, amelyik így kiáltott fel a keresztfán:

- „ELI, ELI! LAMA SABAKTÁNI? azaz: Én Istenem, én Istenem! miért hagyál el engemet?” Máté 27:46.

A Jézust elhagyó Isten is a Jézus élő Istene, akiben ő megbízunk! Most ilyen bizalomra van szükségünk, és ez nem terem bennünk, nem ezzel a bizalommal születünk erre a világra és nem tudjuk mi azt előcsiholni sehonnan. Kegyelemből kapjuk meg a megtérésben, a Krisztus Jézus neve segítségül hívásában! Most ennek ismeretében kell segítségül hívjuk urunk szent nevét, hogy adja meg nekünk ezt a megingathatatlan hitet, mely az Ő hite, a Jézus hite, hogy mi Istennek a Jézus hitéből születte gyermekei legyünk most és mindörökké. Jöjjetek, tusakodjunk⁷ Urunk Jézusnak eme megingathatatlan hitéért! Ámen.

⁶ Az Isten hosszútűrésénél fogva, az ő igazságának megbizonyítására, a mostani időben, hogy igaz legyen Ő és megigazítsa azt, **aki a Jézus hitéből** való. Róm 3:26.

⁷ Szeretteim, mivelhogy minden igyekezettel azon vagyok, hogy írjak nektek a közös üdvösség felől, kénytelen voltam, hogy intőleg írjak nektek, hogy tusakodjatok a hitért, amely egyszer a szenteknek adatott. Júd 1:3.